

ILO-konventionen „Minimum Age Convention, 1973“ bestemmer, at lavalderen ikke må være lavere end den alder, hvorved skolepligten er opfyldt og under ingen omstændigheder lavere end 15 år.

Med 9 års undervisningspligt vil de unge i Danmark være 15 eller 16 år, når skolepligten er opfyldt, alt efter om den unge har påbegyndt skolen i 6 eller 7 års alderen.

Lovforslaget vil således med en 15 års grænse ikke fuldt ud opfylde konventionen. Der har imidlertid i arbejdsrådet været enighed om, at lavalderen ikke bør være højere end 15 år for ikke at lægge hindring i vejen for de unges gradvise indføring i arbejdslivet.

Reglerne om arbejdstid svarer i hovedsagen til de nugældende, men er noget forenklede.

Til § 59.

Forslaget erstatter § 38 i almindelig lov, § 17 i handels- og kontorloven, samt § 22 i landbrugsloven.

Ad stk. 1 og 2. Ved lov nr. 121 af 17. april 1972 om ændring af lov om folkeskolen m.fl. love er undervisningspligten udvidet fra 7 til 9 år.

Forslaget tilsigter at gøre området for det arbejde, der må udføres af børn under 15 år, mere tidsvarende. Langt færre handlende end tidligere bringer varer ud pr. bud, men en del af den budtjeneste, som nu udføres — f.eks. udbringning af kasser med købmandsvarer — er ikke længere let arbejde. Samtidig er der fremkommet en række lettere arbejdsformer end budtjeneste, som børn med rimelighed kan udføre. Man har derfor foreslået budtjeneste erstattet af let hjælpearbejde.

Bestemmelsen i 1 pkt. vil også komme til at gælde ved arbejde i fremmed virksomhed inden for landbrug, skovbrug og gartneri. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4, nr. 1, hvorefter det kan tillades børn under 15 år at udføre lettere erhvervs-mæssigt arbejde f.eks. i landbrug.

Arbejde i barnets hjem er ved 2. pkt., jfr. § 2, stk. 2, nr. 2, generelt undtaget fra forbudet, bortset fra det anførte farlige arbejde. Denne undtagelse gælder også for landbruget, men her giver stk. 2 en særlig adgang til at fastsætte en lavere aldersgrænse for farligt arbejde.

Ad stk. 3. Efter forslaget kan der administrativt fastsættes højere aldersgrænser end 15 år ved arbejde, der kan være farligt for unges sikkerhed, sundhed og udvikling. De bestemmelser, der fastsættes, må afstemmes med bestemmelser om aldersgrænse i henhold til § 41, nr. 1, der adskiller sig fra § 59, stk. 3, ved at tilsigte at undgå ulykker og sygdom i almindelighed.

Bestemmelsen er kun ændret redaktionelt i forhold til de nugældende bestemmelser i almindelig lov § 38, stk 5, og handels- og kontorloven § 17, stk. 4. Der kan dog ikke efter forslaget fastsættes højere aldersgrænser specielt af hensyn til de unges moral, således som ILO-konventionen kræver det. Denne adgang har ikke været benyttet og skønnes heller ikke stemmende med de nuværende samfundsforhold. Der vil kunne fastsættes særlige undtagelser fra de højere aldersgrænser for arbejde, der udføres af børn i foreldres landbrugsvirksomhed, ligesom der iøvrigt kan fastsættes særregler, f. eks. for lærlinge og elever.

Ad stk. 4 og 5. Hjemmelen til arbejdsministeren er videregående end ILO-konventionen, der kun tillader beskæftigelse af personer mellem 13 og 15 år ved let arbejde.

Ad nr. 1. Forslaget giver adgang til administrativt at fastsætte regler, hvorefter børn under 15 år må udføre lettere erhvervs-mæssigt arbejde, der ikke kan betegnes som hjælpearbejde, jfr. stk. 1. Sådanne regler vil navnlig kunne være aktuelle inden for landbrug, skovbrug og gartneri. Det kan således være rimeligt at give mindre børn lejlighed til at udføre arbejde ved bærplukning, lugning og frøsamling i gartnerier, planteskoler og skovbrug, samt lugning af roer og lignende i landbrug.

Der vil dog også, i det omfang det skønnes rimeligt, kunne gives børn under 15 år adgang til at udføre lettere arbejde, der ikke kan betragtes som egentligt hjælpearbejde, i andre erhverv end de ovenfor nævnte, samt adgang til at udføre lettere hjælpearbejde i mere end 2 timer daglig, jfr. stk. 1. Regler herom kunne måske fastsættes for skoleferier o.lign.

Efter forslaget vil der, afhængigt af arbejdets karakter, kunne fastsættes regler om, fra hvilket alderstrin — dvs. en undergrænse — børnene må udføre ovennævnte arter af arbejde.

Ad nr. 2. Bestemmelsen svarer til § 38, stk. 4, i lov om almindelig arbejderbeskyttelse, bortset fra redaktionelle ændringer.

Til § 60.

Forslaget erstatter § 45 i almindelig lov og § 22 i handels- og kontorloven, som indeholder regler om den daglige arbejdstid for unge under 18 år.

Ad stk. 1. Svarer til almindelig lov § 45, stk. 1, og handels- og kontorloven § 22, stk. 1, hvorefter arbejdstiden for personer under 18 år ikke må overstige den arbejdstid, som er fastsat for fagets voksne arbejdere ved overenskomst mellem arbejdsgiver- og arbejderorganisationer. Forslaget går ud på, at arbejdstiden for unge under 18 år normalt